

Dia Mundial de la Presa de Consciència sobre l'Abús i el Maltractament a les Persones Grans

Manifest del Consell de la Gent Gran de Catalunya

El maltractament és un problema social generalitzat que pot afectar una persona —la població femenina és la més perjudicada—, independentment de la classe social a què pertany o de l'entorn on viu. No obstant això, es tracta d'una problemàtica oculta perquè normalment es produeix dins la llar.

Per aquest motiu, enguany el nostre objectiu és prevenir aquest problema: volem sensibilitzar la ciutadania en la prevenció, entesa com el conjunt d'accions que evitin i redueixin la incidència que tenen aquests actes en la gent gran. Si volem bandejar els maltractaments de la nostra societat, hem de disminuir els factors de risc.

Cap maltractament no és justificable ni tolerable.

Per fer visible el maltractament a la gent gran i promoure'n el bon tracte, hem de sensibilitzar la població general i difondre aquest problema. Tenint en compte que a Catalunya hi ha un percentatge elevat de persones grans i que cada cop augmenta més l'esperança de vida, el maltractament a aquesta part de la població continuarà existint, i més encara en el cas de les dones, que en general arriben a una edat molt avançada. A més, les múltiples pèrdues en l'etapa de la vellesa ens fan ser més vulnerables i accentuen el risc de patir tota mena de violències, abusos de poder, discriminacions i maltractaments.

El silenci és el còmplice del maltractament. Per això, hem de detectar la discriminació social, l'abús de poder i les diverses violències que pateix la gent gran.

En aquest sentit, cal comunicar qualsevol maltractament o abús, sigui psicològic, econòmic, de desatenció, físic o sexual. Per aquest motiu, encoratgem les persones que en siguin víctimes i també els familiars, amics o veïns que en detectin algun cas o en tinguin sospites a denunciar-ho. La policia, la fiscalia o els serveis socials són les vies que permeten ajudar la persona que, per les seves condicions, està totalment indefensa en la majoria dels casos.

Cal gent gran activa que lideri les associacions i doni la veu d'alerta perquè les administracions emprenguin accions davant aquests actes.

En la nostra societat comencen a emergir de manera silenciosa determinats maltractaments. N'és un exemple el sobreesforç físic i emocional que representa la sobrecàrrega de responsabilitats familiars que ha d'assumir la gent gran, com a avis, en un moment en què haurien de gaudir de tranquil·litat i dedicar-se temps.

Un altre exemple parteix de la situació de les famílies cuidadores, que sovint han d'afrontar una manca de coneixements, d'informació i d'estratègies per tenir cura de les persones grans amb dependència, sigui física o psíquica (dèficits cognitius). A més, no totes disposen d'ajudes tècniques, de mitjans adequats ni, en la majoria dels casos, de suport emocional. Una situació com aquesta fa que l'atenció que es presta a la persona gran sigui, involuntàriament, inadequada; que les persones cuidadores tinguin un nivell d'estrès elevat, i que aparegui la intolerància i sorgeixin crisis familiars. Tot plegat pot abocar a casos d'abús i de maltractaments, i posa de manifest que també cal prestar atenció a la persona cuidadora.

Probablement, les futures generacions tindran dispositius que milloraran la qualitat de vida quan no es valguin per elles mateixes. Però, per diverses raons, hi haurà casos en què el maltractament estructural o social serà molt rellevant, perquè d'aquí es manifestaran gran part dels tipus de maltractaments que s'experimenten en el terreny més personal.

Una altra mostra de maltractament inclou els prejudicis, les conductes d'abús de poder, la manca de respecte, el desconeixement, les dificultats per accedir als serveis de salut i als serveis socials, la discriminació per edat o edatisme o els estereotips negatius envers la vellesa, entre d'altres. Són factors que cal tenir en compte si no volem discriminar grups socials.

Finalment, un factor de risc que cal tenir en compte perquè pot desencadenar algun maltractament o abús és la demència; per això també cal centrar-se en la prevenció i la detecció d'aquests casos.

Apostem, doncs, per la prevenció, perquè és una eina important per reduir la incidència de tots aquests maltractaments cap a la gent gran, i per la sensibilització de la ciutadania, perquè la societat sigui conscient que en cap cas no es poden justificar ni tolerar.

Barcelona, 15 de juny de 2023